

nepísal nadarmo. Je to jedinečné teologické dielo, nie síce vo svetovom meradle, lebo v západnej kultúre je tento problém už dávnejšie známy a rieši sa, ale u nás, v našej kultúre, ktorá po tejto stránke zaostáva. Myslím si, že Nandrásky sa týmto dielom zaradil medzi míľniky našej kultúry. Ocenil som ho v rozsiahlejšej stati *Revolučný teológ Karol Nandrásky ako kritický nietzscheovský filozof*, uverejnenej v zborníku *Problémy a osobnosti slovenskej filozofie v 20. storočí*,⁶ za ktorou stojím dodnes.

Teodor Münz

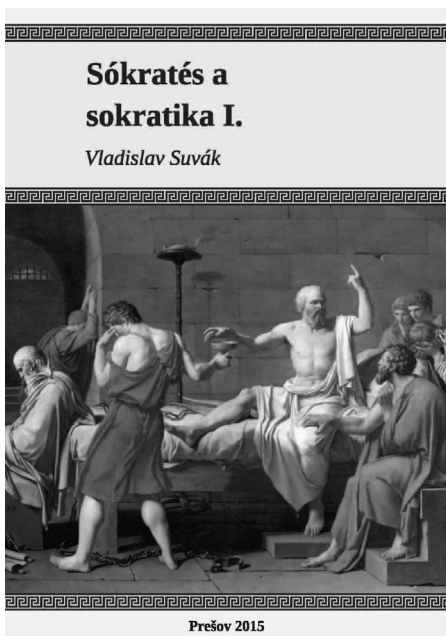
SPOMIENKA NA JAROSLAVA HROCHA (6. 5. 1947 – 17. 6. 2016)

FILOZOFIA
Roč. 71, 2016, č. 7

Profesor Jaroslav Hroch bol vo filozofických kruhoch Slovenska nielen známy, najmä vďaka jeho nevšednej erudícii a prenikavému náhľadu v početných oblastiach histórie i súčasnosti filozofického myslenia, ale aj všeobecne obľúbený pre svoj individuálny a hlboko ľudský prístup ku všetkým. Stretávali sme sa s ním na prednáškach, stážových pobytoch, konferenciách, v celom rade komisií pre udeľovanie vedeckých hodností, no pôsobil u nás i prostredníctvom nespočetného radu oponentských posudkov, vedením prác študentov i doktorandov, bol dlhoročným členom redakčnej rady časopisu *Filozofia*. K tomu sa neodmysliteľne viazala i jeho charizmatická osobnosť, perfektná znalosť jazykov a dokonalé spoločenské vystupovanie, najmä čestnosť a priamosť, ktorými nevdojak prezrádzal, že neprestáva byť džentlmenom za nijakých okolností. Pôsoobil na Masarykovej Univerzite v Brne a sústreďoval sa na hermeneutickú filozofiu (najmä v dielach H.-G. Gadamera). K tej sa postupne pridružila súčasná anglo-americká filozofia. Jej hlbšiemu štúdiu i nanajvýš inšpiratívnemu spracovaniu v početných publikáciách sa venoval aj počas mnohých pobytov na britských a severoamerických univerzitách. Problematiku prirodzene prepájal najmä s bohatou tradíciou českého štrukturalizmu, literárnej vedy, ale aj s hlbinnou psychologicko-filozofickou problematikou C. G. Junga. V neposlednej miere všetky tieto poznatky spájal so súčasnou angloamerickou estetikou, s filozofickou problematikou umenia, napríklad v podnetnej filozofickej reflexii básnickej tvorby J. Holana. Rozsah jeho kultúrnych znalostí bol úctyhodný. Neunikalo mu takmer nič zo súčasného diania v hudbe a vo výtvarnom umení. Bol mimoriadne angažovaný aj vo sfére verejného života, ktorý nielen pozorne sledoval, ale často i osobne prispieval k ochrane hodnôt a princípov, ktoré boli v súlade s jeho životnou filozofiou. V nej česť, pravda a spravodlivosť stáli vždy na prvom mieste. Jeho nepopierateľné úspechy vzbudili i závišť, ktorá viedla jeho kolegu k trestnému činu v smutne (ne)slávnej afére českého akademického prostredia ostatných rokov. Jeho hrdý charakter týmto útokom síce odolal, no odrazilo sa to na jeho krehkom zdraví. Ako by svoj osud až príliš doslovne završil v duchu kréda Ernesta Hemingwaya: „Muž môže byť zničený, ale nikdy nie porazený!“ 17. 6. 2016 nás opustil veľký muž, český filozof, ktorý bol za každých okolností úprimným priateľom Slovenska. Česť jeho pamiatke!

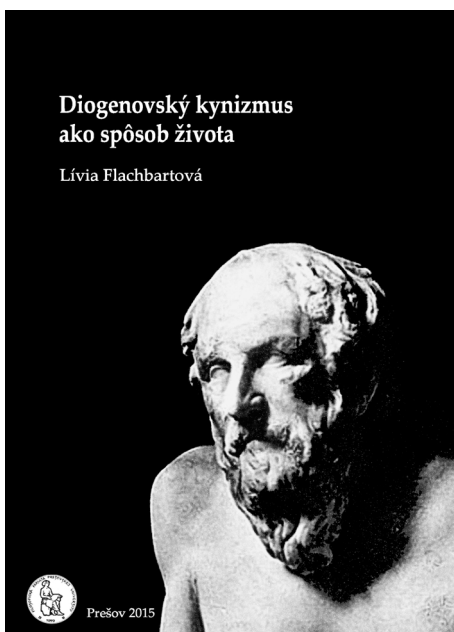
Oliver Bakoš

⁶ Kiczko, L. – Lalíková, E. – Zigo, M. (eds.) (2013): *Problémy a osobnosti slovenskej filozofie v 20. storočí*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 152-168.

Vladislav Suvák: *Sókratés a sokratika I.* Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej Univerzity 2015, 140 s.

Kniha *Sókratés a sokratika I.* je prvou časťou širšieho projektu zameraného na vymedzenie miesta Sókrata v západnej tradícii myslenia. Kniha sa pokúša uviesť čitateľa do sókratovského spôsobu myslenia, ku ktorému pristupuje cez postavu Sókrata, či presnejšie cez jeho rôzne zobrazenia v sókratovskej literatúre. Na Sókrata sa môžeme dívať ako na symbolickú postavu antického myslenia. Sokratika predstavuje prúd myslenia, ktorý sa k Sókratovi bezprostredne hlási. Podrobné štúdium sókratovskej literatúry naznačuje, že Sókratés sa stal už na začiatku 4. stor. pred Kr. legendou, ktorú sókratovskí spisovatelia vedome vytvárali, rozširovali a rozvíjali. Táto legenda prežila 25 storočí a dodnes je súčasťou nášho premýšľania o hľadaní správneho spôsobu života.

Lívia Flachbartová: *Diogenovský kynizmus ako spôsob života.* Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2015, 261 s.

Monografia *Diogenovský kynizmus ako spôsob života* je zameraná na antické sókratovské hnutie kynizmus a jeho paradigmatické stelesnenie v postave Diogena zo Sinópy. Hlavným metodologickým východiskom je neskoré dielo Michela Foucaulta a jeho analýzy sókratovských praktík seba samého ako integrálnej súčasti starosti o seba (*epimeleia heautú*). Z tejto perspektívy sa kynizmus, ktorý je predovšetkým eticko-individualistickým postojom odmietajúcim teoretické rámce, ukazuje ako originálny pokus dostať svoj život do vlastných rúk. Kynici sú známi tým, že ich filozofická aktivita bola orientovaná predovšetkým na etiku. Pre kynikov je filozofia spôsobom života – kynici, nevybudovali filozofický systém, ich filozofia je zachytená v biograficky ladených anekdotách reflektujúcich prax ich života. Pre praktickú filozofiu kynikov je charakteristické, že je prísne individualistická.